

ת"פ 59465/08/20 - מדינת ישראל נגד ריאד עוודאללה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 59465-08-20 מדינת ישראל נ' עוודאללה
תיק חיצוני: 255496/2019

לפני	כבוד השופט איתן כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ריאד עוודאללה

החלטה

לפניי בקשה מטעם ההגנה לבטל את כתב האישום מחמת טענות שעניינן הגנה מן הצדק לרבות אכיפה בררנית.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, החלטתי לדחות את הטענות.

ההגנה טענה ארבע טענות:

- המאשימה הגישה את כתב האישום נגד הנאשם לאחר שהלה התלונן נגד ילדיו על עבירות אלימות חמורות ותלונתו נוצלה לצורך חקירת תיק ריבוי הנישואין.
- המדינה אינה אוכפת את העבירה באופן שיטתי שכן על פי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה ברוב המקרים המדווחים למשטרה, לא הוגש כתב אישום ופער זה מלמד על שרירותה של האכיפה אשר מצדיקה את ביטולו של כתב האישום.
- בית הדין השרעי שהוא טריבונל מוסמך במדינת ישראל לדון בנישואין וגירושין של מוסלמים, הכיר בנישואיו השניים של הנאשם ועל כן אין מקום להגיש נגדו כתב אישום.
- הגשת כתב האישום מפלה את הנאשם - אדם דתי, אשר בחר להינשא לבת זוגו בהשוואה לאחרים שחיים עם בת הזוג ללא נישואין.

אשר לטענה הראשונה, אזכיר שעל פי סעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 שכותרתו "חקירת משטרה" אם נודע למשטרה על ביצוע עבירה, בין אם על פי תלונה ובין אם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה למעט במקרים חריגים שצוינו בסעיף.

לשון החוק היא מנדטורית ומחייבת את המשטרה לפתוח בחקירה. מכאן שגם אם נודע למשטרה על עבירה

עמוד 1

מהחשוד עצמו אגב תלונה שהגיש בעניין אחר, יש לפתוח בחקירה. לפיכך יש לדחות את הטענה בעניין זה.

אשר לטענה השנייה, כפי שהבהירה המאשימה כתבי אישום בעבירה זו מוגשים על פי מדיניות סדורה שהותוותה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1112 שכתרתה "עבירת ריבוי נישואין" מיום 23.01.2017 (להלן: **"ההנחיה"**).

במסגרת ההנחיה גובשו כללים המנחים את התביעה הכללית בבואה להגיש כתב אישום או להימנע מהגשתו.

בהנחיה צוין בסעיף 7 כך: **"...על אף קיומה של עבירת ריבוי נישואין ושל הפסיקה בעניינה, הרי שבמישור הפלילי נהגה בעבר אכיפה מועטה של העבירה. נוכח הימשכות התופעה וחומרתה, יש להגביר את האכיפה של עבירת ריבוי נישואין ולפעול להחמרת הענישה המוטלת בגינה"**.

מכאן שההנחיה מכירה בכך שבעבר לא נאכפה העבירה באופן שיטתי וסדור ומשום כך היה צורך בשינוי מדיניות התביעה ובהסדרת השיקולים להגשת כתבי אישום או לסגירת התיקים מתוך מגמה של הגברת האכיפה מכאן ולהבא.

הנתונים שצורפו לבקשה אינם מוכיחים שהמאשימה פעלה באופן שרירותי ושלא על פי מדיניות המוצהרת והוא הדין גם בנוגע לנתונים שהעבירה המאשימה אשר שונים מנתוני ההגנה אך גם על פיהם הוגשו כתבי אישום רק במיעוטם של התיקים.

אעיר שמטיעוני המאשימה בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 26408-04-19 **מדינת ישראל נגד אבו סקיק** (19.09.2021) (להלן: **"פרשת אבו סקיק"**) עולה שהמדיניות המחמירה שנקבעה בהנחיה לא הופעלה רטרואקטיבית והמאשימה סגרה תיקים שבהם מועד הנישואין האסורים קדם למועד פרסום הנחיה ויש בכך כדי להסביר את הנתונים דלעיל.

משהובאו בבקשה נתונים סטטיסטיים בלבד ולא הונחה תשתית המצביעה על כך שהמאשימה אינה פועלת על פי ההנחיה החל מיום תחולתה ואילך, יש לדחות את הטענה בעניין זה.

אשר לטענה השלישית, בהסתמך על הקביעות בפרשת אבו סקיק שלפיהן אשרור הנישואין בדיעבד נעשה על ידי בית הדין השרעי בדלית ברירה, על פי דין השריעה ושלא בסתירה להוראות חוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: **"חוק העונשין"**), ואין בהליך זה משום מתן תוקף לנישואין, אלא אך הצהרה על תקופתם לפי הדין הדתי, הרי שאין בסיס לטענה. דהיינו תכליתו של ההליך בבית הדין השרעי לדון "במעשה עשוי" ולהצהיר על תקופתם הדתית של נישואין שכבר נערכו בלי שהדבר יאיין את העבירה הפלילית. (והשווה לדוח הצוות הבין-משרדי בנושא התמודדות עם השלכותיה השליליות של הפוליגמיה) (בעקבות החלטת ממשלה מס' 2345) מיום 29.01.2017 (בעמ' 89).

עוד אוסיף שעל פי הנחיית נשיא בית הדין השרעי לערעורים מיום 30.04.2017 שהוצאה בהתאם להנחיית היועמ"ש והופצה לכל שופטי בית הדין השרעי, כאשר מתברר לקאדי, בעת דיון בתובענה, כי ישנו חשד לעבירה על חוק גיל הנישואין או חוק העונשין (ריבוי נישואין), עליו לרשום בהחלטתו הערה בדבר החשד ולהעביר עותק מההחלטה יחד עם עותק חוזה הנישואין אל משטרת ישראל.

כן אזכיר שבסעיף 180 לחוק העונשין, שכותרתו: "נישואין שהותרו לפי דין אחר" נקבע שאם הדין החל על הנישואין אינו דין תורה, לא יורשע אדם על עבירה של ריבוי נישואין אם הנישואין החדשים נערכו לאחר שהותרו לפי פסק דין סופי של בית הדין המוסמך מהעילות אשר נקבעו בסעיף. דהיינו כדי להימנע מעבירה יש צורך בהתרת הנישואין הקודמים עובר לנישואין החדשים.

לפיכך יש לדחות את הטענה בעניין זה.

אשר לטענה הרביעית, טענה זו, במהותה, מופנית נגד החוק אשר לשיטת ההגנה מפלה לרעה אדם שנישא לבת זוגו בהשוואה למי שחי עם בת זוגו בלי שנישא לה. לא זה המקום ולא זו הערכאה המתאימה לתקיפת חוקיותו של חוק ועל כן לא אדון ברציונלים המצדיקים את הנורמה האוסרת שנקבעה בסעיף. אזכיר את המובן מאליו ואומר שהציפייה היא שבמדינה מתוקנת יצייתו כלל התושבים לנורמות ההתנהגות שעוגנו בחוק ולא יעשו דין לעצמם. לפיכך יש לדחות את הטענה גם בעניין זה.

לאור כל האמור לעיל, דחיתי את כלל הטענות.

המזכירות תעביר את החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, כ' תשרי תשפ"ב, 26 ספטמבר 2021, בהעדר
הצדדים.